

Uchwała Nr XXV/130/2020
Rady Gminy Kętrzyn
z dnia 23.10.2020 roku

w sprawie „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 -2025”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j: Dz.U z 2020r. poz. 713 z późn. zm.), oraz art. 6 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j: Dz.U. z 2020r. poz. 218 z późn. zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 -2025” w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwałę wykona Wójt Gminy Kętrzyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2021

WICEPRZEWODNICZĄCA RADY GMINY

Mirosława Katuszyn

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025

WICEPRZEWODNICZĄCA RADY GMINY

Mirosława Katuszyn

1. WSTĘP

Podstawą opracowania „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020” jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020r. poz.218 z późn. zm.).

Opracowany program gminny skorelowano z dokumentami:

1. Krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2014-2020,
2. Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim na lata 2015 – 2020,
3. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Kętrzyńskim na lata 2016 – 2020,
4. Strategia rozwoju Gminy Kętrzyn do roku 2020.

Program został opracowany przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a jego podstawowym celem jest ograniczanie na terenie Gminy Kętrzyn rozmiaru i następstw przemocy w rodzinie.

Opracowanie programu poprzedzono przeprowadzeniem w roku 2020 na terenie Gminy Kętrzyn diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie. Do opracowania programu wykorzystano również wewnętrzny raport omawiający zjawisko przemocy w rodzinie na terenie gminy sporządzony w 2019 roku przez Zespół Interdyscyplinarny oraz bieżące dane statystyczne.

W tekście Programu użyto następujących skrótów:

1. NK – Niebieska Karta
2. ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
3. GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. KPP – Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie
5. GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie
6. CRPS – Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie

2. PRZEMOC JAKO ZJAWISKO SPOŁECZNE

2.1. Definicja przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób: ofiar, świadków, sprawców. Skutki jej są długotrwałe i istotnie wpływają na codzienne funkcjonowanie osób, których dotyczą.

Przemoc w rodzinie – *to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując zarazem cierpienie i szkody.*

O przemocy w rodzinie możemy mówić gdy wystąpią łącznie cztery warunki:

- 1) Mamy do czynienia z intencjonalnym działaniem lub zaniechaniem działania, które służy uzyskaniu określonego celu, wymuszenia konkretnego, stałego zachowania drugiej osoby np. bezwzględego posłuszeństwa, uległości itp.
- 2) Zachodzi nierównowaga sił. Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą. Jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, społecznie i wykorzystuje swoją przewagę do podporządkowania, karania, wymuszania określonych zachowań.
- 3) Następuje naruszanie praw i dóbr osobistych drugiej osoby. Sprawca traktuje drugą osobę przedmiotowo. Daje sobie prawo do bicia, krytykowania, karania i poniżania, uważając, że jest to prawo należne tylko jemu. Traktuje drugą osobę jak pozbawiony jakichkolwiek praw przedmiot.
- 4) W wyniku powyższych zdarzeń osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia oraz szkód fizycznych i psychicznych. Przy czym szkody mogą być wymierne lub nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe lub odłożone w czasie.

2.2. Rodzaje przemocy w rodzinie

Fizyczna – naruszenie nietykalności fizycznej

Przemoc fizyczna jest zachowaniem intencjonalnym powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz – tzw. Policzek, przypalanie, duszenie, krepowanie itp.

Psychiczna – naruszenie godności osobistej

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, np. obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, grożenie, szantażowanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, wyśmiewanie itp.

Seksualna – naruszenie intymności

Przemoc seksualna to przymuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, w chwili braku z jej strony pełnej świadomości, bez jej zgody, lub gdy w wyniku okoliczności boi się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Są to również takie zachowania jak obmacywanie, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, komentowanie szczegółów anatomicznych itp.

Ekonomiczna – naruszenie własności

Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności lub współwłasności, pozbawianiem środków do życia. To niszczenie rzeczy, kradzież, zabieranie pieniędzy, dysponowanie cudzą własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto” bez zgody partnera, zmuszanie do spłacania cudzych długów itp.

Zaniedbanie – naruszenie obowiązku opieki nad osobami bliskimi

Zaniedbanie jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np. nie łożenie na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokajania podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki itp.

2.3. Czynniki ryzyka występowania przemocy

Normy kulturowe i społeczne obowiązujące w danym środowisku, jak przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dzieckiem, przekonanie o prawie dominacji mężczyzn nad kobietami, hierarchiczny i autorytarny model rodziny, stereotypy na temat wzorców zachowań i potrzeb w relacjach mężczyzna – kobieta.

Nadużywanie alkoholu i uzależnienie od alkoholu – alkohol toruje drogę przemocy, osłabia kontrolę zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, zaburza ocenę sytuacji i interpretację zachowań innych osób. Często jest przyczyną utraty pracy, kłopotów zdrowotnych, konfliktów z prawem – to wszystko jest przyczyną stresu i pogorszenia sytuacji życiowej, sprzyjając jednocześnie stosowaniu przemocy.

Podeszły wiek – ryzyko występowania przemocy wobec osób starszych wzrasta, gdy w rodzinie wcześniej występowały nieprawidłowości lub przemoc. Kiedy występuje silna wzajemna zależność członków rodziny, konieczność dzielenia wspólnego mieszkania, izolacja społeczna wynikająca z wieku lub niepełnosprawności, złe warunki socjalno-ekonomiczne.

2.4. Skutki przemocy w rodzinie

Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw obywatelskich. Przemoc w rodzinie jest w każdym przypadku naruszeniem godności stanowiącej prawo człowieka do życia, zdrowia oraz poszanowania godności osobistej.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są z jednej strony bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym, a z drugiej poważne i długotrwałe szkody psychiczne ujawniające się w dalszym życiu. Dlatego przemoc domowa to poważny problem społeczny. Przemoc niszczy system rodziny, rozsada go od środka. Odziera ze wszystkich wartości, jak miłość, zaufanie i poczucie bezpieczeństwa, uniemożliwia prawidłowy rozwój dzieciom. Niesie ryzyko dziedziczenia przez najmłodszych zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje. Rodzina przestaje być azylem, a staje się więzieniem i miejscem kaźni. Osoby uwikłane w przemoc nie są w stanie normalnie funkcjonować w społeczeństwie.

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY KĘTRZYN

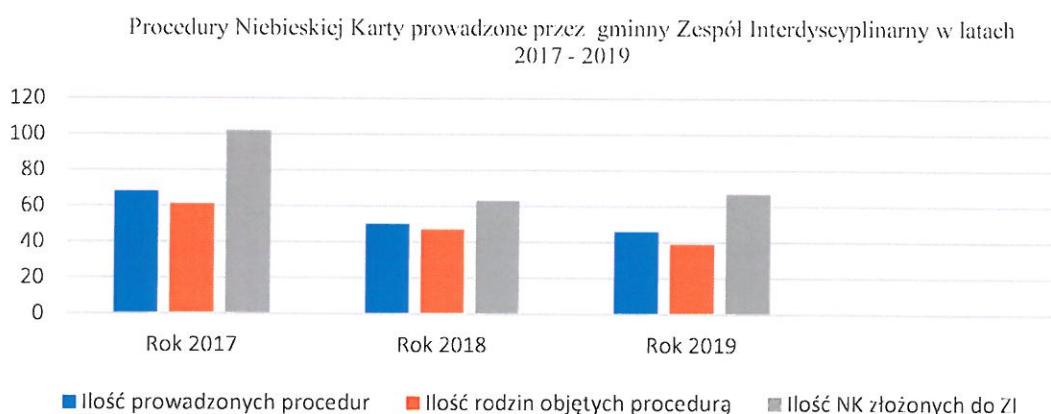
3.1. Geneza

W roku 2019 ZI opracował we współpracy z GOPS własny raport na temat zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kętrzyn. Raport oparto o badania ankietowe dorosłych mieszkańców gminy (112 osób) i uczniów klas VII – VIII szkół gminnych (144 osoby), oraz dane statystyczne ZI, GKRPA, GOPS i KPP.

W roku 2020 na zlecenie ZI diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kętrzyn przeprowadziło Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych z Warszawy. Swoją diagnozę CRPS oparło o badanie ankietowe 200 dorosłych mieszkańców gminy, 99 uczniów klas VI – VIII szkół gminnych, oraz dane statystyczne ZI, GKRPA, GOPS i KPP.

3.2. Skala zjawiska przemocy w rodzinie.

W roku 2014 procedurą NK objęto w gminie 75 rodzin, a do ZI wpłynęło ogółem 110 NK w większości sporządzonych przez KPP w Kętrzynie. Z poniższego wykresu wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie na chwilę obecną ma tendencję spadkową.

Spadek ten niekoniecznie jednak wiąże się z faktycznym zmniejszeniem skali przemocy. Zmiana ta jest również spowodowana podnoszeniem kompetencji służb, a szczególnie policji i pomocy społecznej w zakresie rozpoznawania przemocy w rodzinie i umiejętności odróżnienia jej od innych sytuacji konfliktowych.

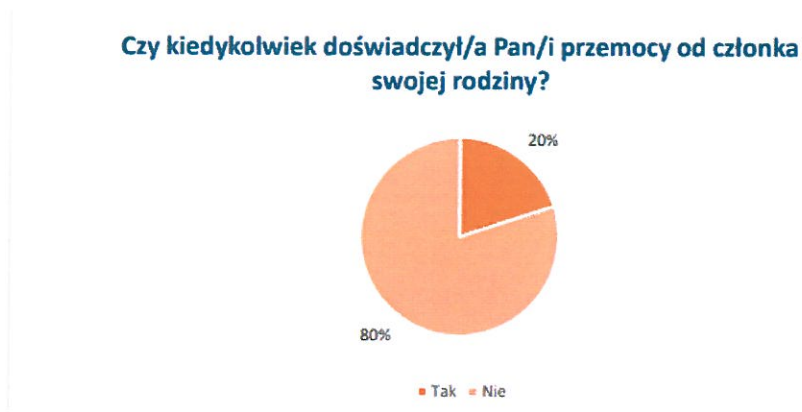
Z danych statystycznych wynika, że około 75 % osób bezpośrednio doznających przemocy w rodzinie to dorosłe kobiety. Mężczyźni stanowią tu 21 %, a dzieci jedynie 4 %.. Należy jednak pamiętać, że jeżeli w rodzinie, gdzie ofiarą przemocy jest osoba dorosła, są dzieci, to należy założyć, że one również doznają przemocy, chociażby przez naruszenie ich prawa do poczucia bezpieczeństwa.

Również statystyki policji potwierdzają spadek interwencji związanych z przemocą w rodzinie.

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową

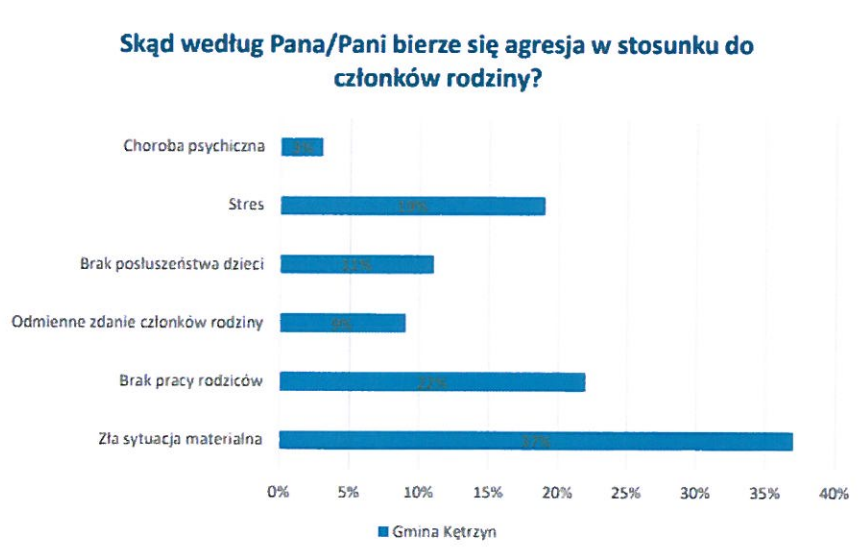
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie	106	72	69
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem, w tym:	68	50	43
o Kobiety	53	39	33
o Mężczyźni	15	8	9
o Małoletni do 13 r.ż.	0	0	0
o Nieletni w przedziale 13-18 lat	0	3	1
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem, w tym:	68	50	46
o Kobiety	5	2	4
o Mężczyźni	63	48	39
o Nieletni	0	0	0

Jednocześnie wśród badanych mieszkańców Gminy Kętrzyn przeważają osoby uważające, że przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym, w tym 32 % wprost deklaruje, że zna w swoim otoczeniu osoby bezpośrednio jej doświadczające. Kolejne 64 % badanych ma co do tego podejrzenia. Na pytanie jak częste jest zjawisko przemocy w miejscowości badanych, 51 % uważa je za częste. Odpowiedzi na pytanie o własne doświadczenia z przemocą obrazuje poniższy wykres.

3.3. Czynniki determinujące przemoc

Poniższy wykres pokazuje, jakie czynniki według badanych wpływają na pojawianie się agresji w stosunku do członków rodziny..

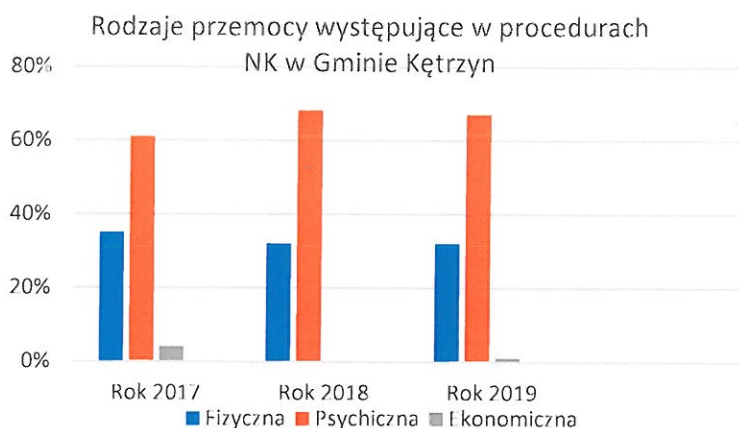

Jako czynnik najbardziej determinujący przemoc uznano złą sytuację materialną rodziny. Obecna polityka społeczna pozwala mieć nadzieję, że w wielu rodzinach czynnik ten będzie tracił na znaczeniu. Już widać, że obecnie ofierze przemocy łatwiej niezależnie się finansowo od sprawcy i przerwać toksyczny związek. Na drugim miejscu wskazano brak pracy rodziców, co możemy podciągnąć pod błędy i niewydolność opiekuńczo - wychowawczą. W wychowaniu dzieci z reguły kierujemy się własnymi doświadczeniami z dzieciństwa. Mimo najszczerzych chęci, niestety często po prostu brakuje nam umiejętności i cierpliwości by radzić sobie z wychowaniem dzieci bez uciekania się do przemocy. Ważne by rodzice to sobie uświadamiali. By byli gotowi przyjąć w tym trudnym zadaniu pomoc ze strony nauczycieli, pedagogów lub innych specjalistów.

Bardzo istotnym, a nie uwzględnionym w ankiecie czynnikiem determinującym przemoc jest wzrastanie w rodzinie przemocowej. Takie osoby od dziecka uczą się siłowego rozwiązywania konfliktów, że silny ma rację, że ktoś musi rządzić, a ktoś inny się temu podporządkowywać. Mówimy w takim wypadku o dziedziczeniu wzorca przemocy. Wzorca przeniesionego na dorosłe życie i funkcjonowanie własnej rodziny. Często jako czynnik determinujący przemoc uznaje się alkohol. Ponad 48 % badanych zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu. W niektórych przypadkach tak rzeczywiście jest, że sprawca stosuje przemoc tylko będąc pod wpływem alkoholu, a w okresach abstynencji przestaje być agresywny. Jednak najczęściej alkohol przede wszystkim nasila tendencję do stosowania przemocy, bardzo często jej towarzyszy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną.

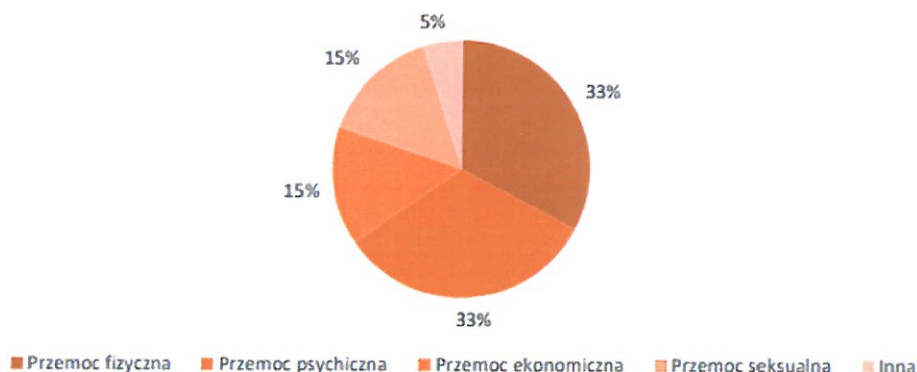
3.4. Rodzaje przemocy w rodzinie

Zgodnie z danymi statystycznymi Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2017 - 2019 mieliśmy do czynienia z trzema rodzajami przemocy.

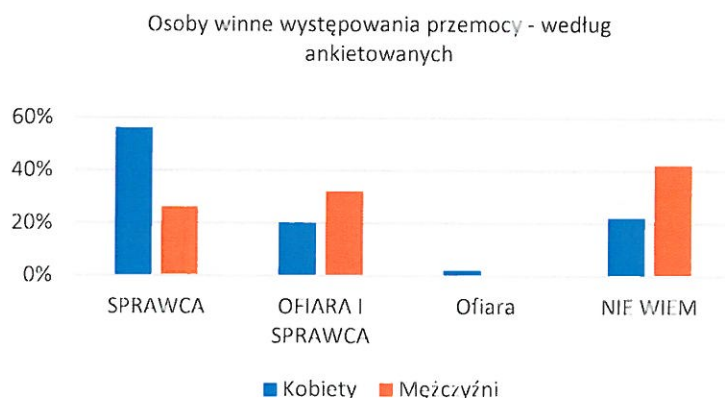
Na wykresie wyraźnie widać, że większość przypadków przemocy w gminie to przemoc psychiczna, najczęściej polegająca na wyzwiskach, groźbach, krytykowaniu i poniżaniu. Przemoc fizyczna dotyczy średnio 34% przypadków, w większości jest to popychanie, szarpanie, rzadziej pobicie.

Natomiast poniższy wykres przedstawia dane uzyskane od osób deklarujących, że doświadczały przemocy, które odpowiedziały jednocześnie na pytanie jakiego rodzaju była to przemoc.

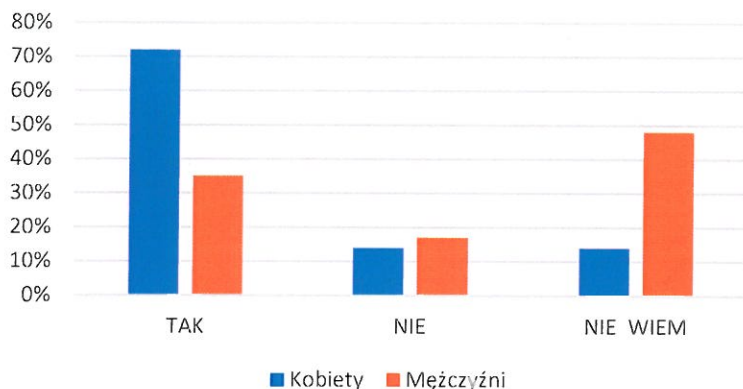
3.5. Przemoc w rodzinie w opinii mieszkańców gminy

Według 47 % ankietowanych za przemoc odpowiedzialny jest sprawca, jednak część badanych wskazuje na winę ofiary lub tę winę dzieli pomiędzy ofiarę i sprawcę. Wyraźnie widać, że poglądy kobiet i mężczyzn znacznie się różnią.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że jedynie kobiety, choć w niewielkim odsetku uważają, że za przemoc może być odpowiedzialna ofiara. Ogółem 23 % badanych dzieli odpowiedzialność za przemoc między sprawcę i ofiarę. Około 28 % badanych nie ma w tej materii zdania. Również pogląd na kwestię czy każda przemoc jest przestępstwem wyraźnie różni kobiety i mężczyzn.

Czy przemoc w rodzinie jest przestępstwem? Oto jak na to pytanie odpowiedzieli mieszkańcy.

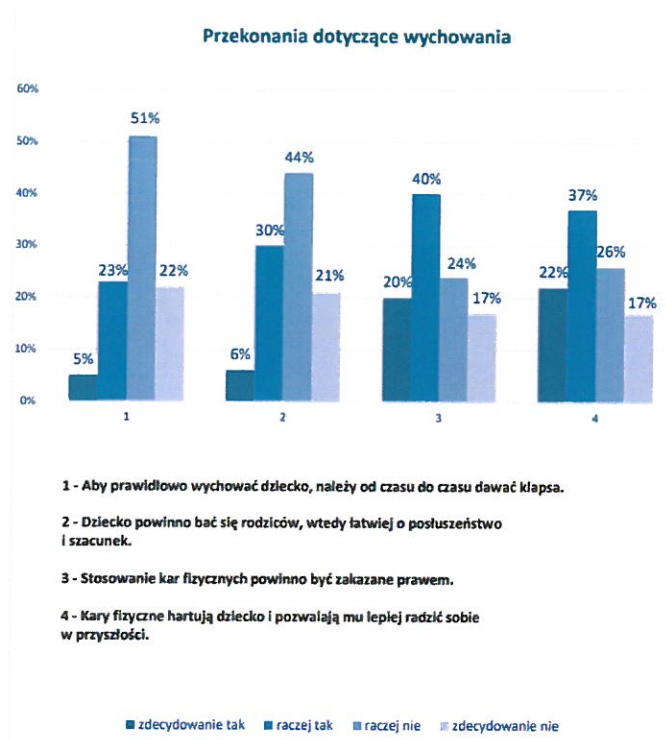
Przedstawione powyżej poglądy niestety świadczą, iż wiedza mieszkańców gminy na temat przemocy raczej opiera się na fałszywych przekonaniach niż faktycznej wiedzy. Jednocześnie 69 % badanych deklaruje, że ich wiedza na temat problemu przemocy w ostatnich latach wzrosła. Można przyjąć, że podejmowane działania edukacyjne z jednej strony docierają do mieszkańców, a z drugiej wciąż są niewystarczające. Na instytucje samorządowe i prasę lokalną jako źródła wiedzy o przemocy w rodzinie wskazuje 21 % badanych. Tu króluje telewizja, na którą wskazuje 82 % badanych. Niestety nie możemy w tym wypadku mówić o działaniu edukacyjnym, a raczej informacyjnym, które w niewielkim stopniu prowadzi do korzystnych zmian w poglądach społeczeństwa na temat przemocy.

W ocenie stopnia zaufania do instytucji mogących pomóc osobom doświadczającym przemocy najwyższym zaufaniem mieszkańcy darzą pomoc społeczną, kościół i szkoły.

Instytucja	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Nie wiem	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Policja	20%	52%	22%	1%	6%
Pomoc społeczna	26%	49%	21%	1%	4%
Szkoła	24%	50%	22%	1%	4%
Kościół	25%	45%	25%	2%	4%
Służba zdrowia	20%	8%	48%	11%	13%
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15%	35%	36%	1%	14%
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	20%	29%	36%	1%	15%

Warto podjąć działania mające na celu wzmacnianie zaufania mieszkańców do wszystkich instytucji gminnych, co niewątpliwie poprawi efektywności ich pracy i samo rozpoznawanie przypadków przemocy w rodzinie.

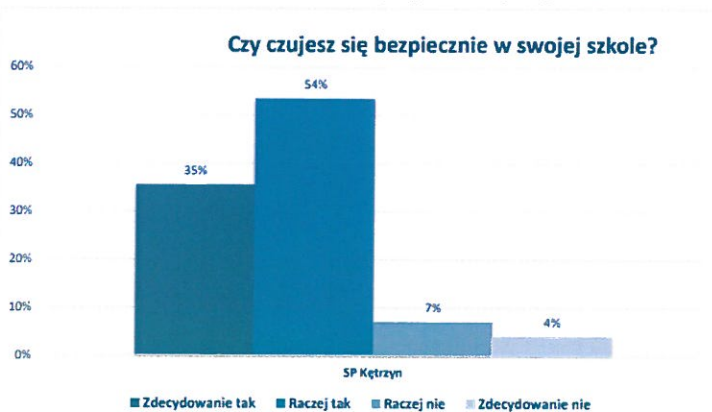
Badaniami objęto również przekonania mieszkańców dotyczące metod wychowania dzieci. Wyniki zobrazowane w poniższym wykresie pokazują, że wiele poglądów nawiązuje do tradycyjnego sposobu wychowania, gdzie przemoc i strach wciąż są uznawane za skuteczne metody, a które w świetle aktualnej wiedzy są uznawane za szkodliwe.

3.6. Młodzież a zjawisko przemocy

Dawniej zjawisko przemocy wśród dzieci występowało rzadko i wiązało się z potrzebą dominacji jednostek lub grup. W chwili obecnej rozprzestrzeniła się bardzo szybko i przyjmuje najróżniejsze formy. Szybki rozwój techniki sprzyja zjawisku cyberprzemocy, która jest wyjątkowo niebezpieczną formą przemocy psychicznej. Przemoc rówieśnicza może być przejawem brutalności, arogancji, presji psychicznej. Zachowania agresywne w tym wieku są często formą zwrócenia uwagi na siebie i swoje problemy.

Szkoły gminne również nie są wolne od przemocy. Na szczęście nie jest to zjawisko powszechne. Ponad 60 % badanych uczniów deklaruje, że nigdy się z przemocą w szkole nie zetknęła. Około 20 potwierdza, że spotka się z przemocą fizyczną bądź psychiczną dość często. Jak dzieci postrzegają swoje bezpieczeństwo w szkole obrazuje poniższy wykres.

Młodzież zapytana z czym kojarzy przemoc fizyczną, najczęściej odpowiadała, że z biciem, karami cielesnymi, popychaniem, bólem. Przemoc psychiczną kojarzy z wyśmiewaniem, obrażaniem poniżaniem, grożeniem i elektronicznym hejtem. Ale przemoc wiąże też z biciem zwierząt, złym wychowaniem, brakiem dobrych manier, złymi emocjami, brakiem szacunku i tolerancji dla innych. Dzieci wskazują, że najczęściej wśród swoich rówieśników zauważają takie zachowania agresywne jak: Przezywanie - 79%, przeklinanie i wulgaryzmy - 76%, Wyśmiewanie - 72%, bicie i kopanie 40%, przesyłanie na komórkę obraźliwych informacji - 28%.

W badaniu zaufania dzieci do dorosłych, 49% uczniów deklaruje, że w trudnej sytuacji pomocy szukałoby u rodziców, 26% u rówieśników, a 25 u pedagogów i nauczycieli. Dobrze, że dzieci zawierają przyjaźnie i sobie wzajemnie ufają, jednak lepiej aby w naprawdę trudnych sytuacjach szukały pomocy u dorosłych. W porównaniu do badań z 2015 roku można zauważyć wzrost zaufania dzieci do nauczycieli.

Z założenia szkoła powinna przede wszystkim uczyć, ale w dzisiejszym społeczeństwie jej rola wychowawcza staje się coraz istotniejsza. Nie tylko w kwestii wychowywania dzieci ale też jako instytucji wspierającej i dążącej do podnoszenia kompetencji wychowawczych rodziców.

3.7. Kierunki działań samorządu lokalnego na przyszłe lata

Na podstawie powyższej diagnozy, jako priorytetowe w celu niesienia pomocy osobom dotkniętym lub zagrożonym przemocą domową, powinny stać się następujące działania:

1. Prowadzenie zajęć profilaktycznych w szkołach, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa oraz poprawę stanu wiedzy na temat przemocy i często jej towarzyszących problemach z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
2. Prowadzenie działań na rzecz dzieci i młodzieży, mających na celu atrakcyjne spędzanie wolnego czasu, co może odwrócić ich uwagę od podejmowania negatywnych i ryzykownych działań, w tym stosowania przemocy.
3. Prowadzenie kampanii edukacyjnych w środowisku lokalnym mających na celu podniesienie świadomości w zakresie różnego rodzaju zagrożeń związanych z przemocą w rodzinie i cyberprzeciącą.
4. Przygotowanie różnego rodzaju działań skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy, mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz działania edukacyjne uświadamiające rolę uzależnień w występowaniu zjawiska przemocy domowej.
5. Podejmowanie działań na rzecz wzmocnienia instytucji i podnoszenia kompetencji osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy.
6. Prowadzenie kampanii informacyjnej na temat instytucji publicznych i pozarządowych, których zadaniem lub celem jest niesienie pomocy osobom z problemami będącymi wynikiem uzależnień, oraz stosowania przemocy w rodzinie.
7. Organizacja oraz rozpowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej przysługującej ofiarom przemocy w rodzinie.

4. CELE PROGRAMU

4.1. Cel główny

Ograniczenie na terenie Gminy Kętrzyn rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w rodzinie.

4.2. Cele szczegółowe

- Podnoszenie świadomości społecznej w celu uzyskania pozytywnych zmian norm kulturowych dotyczących przemocy w rodzinie.
- Wdrażanie na terenie gminy Kętrzyn rozwiązań systemowych w zakresie udzielanego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy.
- Rozwój instytucji, służb i osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. OBSZARY, DZIAŁANIA WSKAŹNIKI I REALIZATORZY

5.1. Obszar 1: Profilaktyka i edukacja

5.1.1. Działania

- Szeroka edukacja w szkołach gminnych na wszystkich poziomach wiekowych z zakresu przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej.
- Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
- Coroczna realizacja programu „Szkoła dla rodziców”, lub innego podnoszącego umiejętności wychowawcze i promującego wychowanie bez przemocy.

- Organizacja lokalnych i udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obalających mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie.
- Udostępnianie ulotek informacyjnych kierowanych do ogółu społeczeństwa.
- Zamieszczanie informacji i artykułów na temat przemocy w lokalnym biuletynie i na stronie internetowej GOPS.
- Wspieranie różnych inicjatyw oddolnych instytucji i osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Kętrzyn.
- Organizacja wykładów, debat i warsztatów poszerzających wiedzę o problemie przemocy dla mieszkańców gminy.

5.1.2. Wskaźniki

- Liczba uczniów uczestniczących w programach profilaktyczno-wychowawczych.
- Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych.
- Liczba rodziców i wychowawców uczestniczących w szkoleniach podnoszących kompetencje wychowawcze.
- Liczba materiałów edukacyjnych przygotowanych i skierowanych do mieszkańców gminy.
- Liczba artykułów (informacji) zamieszczonych w mediach.
- Liczba zrealizowanych działań w ramach wsparcia inicjatyw oddolnych.
- Liczba spotkań z mieszkańcami dotyczących przemocy.

5.1.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Gminny Ośrodek Kultury.
- Szkoły, placówki oświatowe, przedszkola.
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Kościoły i związki wyznaniowe.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

5.2. Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

5.2.1. Działania

- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i stosowanie procedury Niebieskiej Karty.
- Utrzymanie działalności i dążenie do poszerzenia oferty Ośrodka Konsultacyjno – Psychoedukacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzącego specjalistyczną pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
- Zapewnienie w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020r. poz.218 z późn. zm.) bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.
- Opracowanie i aktualizacja informatora o możliwościach uzyskania i formach pomocy udzielanej lokalnie jak również poza instytucjami gminy Kętrzyn.
- Umieszczanie w razie konieczności osób doświadczających przemocy w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej poza gminą Kętrzyn.
- Prowadzenie w szkołach tzw. Skrzynek Korczakowskich.
- Udostępnianie ulotek informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą.

5.2.2. Wskaźniki

- Liczba procedur Niebieskiej Karty.
- Liczba osób korzystająca z poradnictwa specjalistycznego.
- Liczba osób skierowanych do ośrodków interwencji kryzysowej.
- Liczba dzieci zabranych z rodziny w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Liczba ujawnionych w szkołach przypadków przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej.
- Liczba materiałów informacyjnych, ulotek przygotowanych i kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

5.2.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Szkoły, placówki oświatowe, przedszkola.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- Sąd rejonowy, kuratorskie służby sądowe
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

5.3. Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

5.3.1. Działania

- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i stosowanie procedury Niebieskiej Karty.
- Motywowanie sprawców przemocy w ramach pracy Ośrodka Konsultacyjno – Psychoedukacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do konstruktywnej zmiany swego zachowania.
- Kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.
- Monitorowanie zachowania osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny przez 6 miesięcy po zakończeniu programu.
- Kierowanie wobec osób stosujących przemoc w powiązaniu z nadużywaniem alkoholu wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w kierunku zobowiązania do leczenia odwykowego.
- Udostępnianie ulotek informacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

5.3.2. Wskaźniki

- Liczba procedur Niebieskiej Karty.
- Liczba osób korzystająca z poradnictwa specjalistycznego.
- Liczba osób skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Liczba osób skierowanych na program korekcyjno – edukacyjny i osób, które ukończyły program.
- Liczba materiałów informacyjnych, ulotek przygotowanych i kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

5.3.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Kętrzynie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- Sąd rejonowy, kuratorskie służby sądowe
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

5.4. Obszar 4: Współpraca służb i instytucji. Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

5.4.1. Działania

- Organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje dla Zespołu Interdyscyplinarnego i osób pracujących w ramach Grup Roboczych w procedurze Niebieskiej Karty.
- Wsparcie dla instytucji i osób, których praca wiąże się z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i pomocą osobom uwikłanym w przemoc w podnoszeniu kompetencji niezbędnych do jej wykonywania.

- Organizacja konferencji i spotkań dla instytucji i osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a szczególnie członków Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych działających na terenie powiatu kętrzyńskiego w celu wymiany doświadczeń, promowania dobrych praktyk i wypracowywania standardów postępowania w ramach procedury Niebieskiej Karty.

5.4.2. Wskaźniki

- Liczba zorganizowanych szkoleń.
- Liczba osób podnoszących kwalifikacje.
- Liczba konferencji i spotkań dla instytucji i osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5.4.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminny Koordynator ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Szkoły, placówki oświatowe, przedszkola.
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Kościoły i związki wyznaniowe.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025 będą środki własne gminy, oraz środki pozyskane z innych źródeł w ramach projektów. Część zadań określonych w programie będzie również finansowana z środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

7. REALIZACJA PROGRAMU

7.1. Zarządzanie programem

Programem zarządzać będzie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany przez Wójta Gminy Kętrzyn.

W ramach odbywanych co najmniej raz na kwartał spotkaniach Zespół Interdyscyplinarny będzie:

- 1) Na bieżąco monitorował realizację programu.
- 2) Inicjował działania w ramach realizacji programu.
- 3) Określał potrzeby finansowe na realizację programu.
- 4) Określał sposób prowadzenia badań zjawiska przemocy na terenie gminy Kętrzyn.

7.2. Monitorowanie programu

1. Program będzie monitorowany na bieżąco przez Zespół Interdyscyplinarny poprzez zbieranie danych dotyczących realizowanych zadań i ocenę osiągania założonych w programie celów. Przewodniczący Zespołu będzie do końca I kwartału każdego roku kalendarzowego składał Wójtowi Gminy Kętrzyn sprawozdanie z realizacji programu.
2. Dla sprawdzania efektów realizacji programu mogą być przeprowadzane pośrednie badania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kętrzyn w trakcie realizacji programu. O potrzebie, tematyce i zakresie tych badań będzie decydował Zespół Interdyscyplinarny.
3. Kolejna pełna diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Kętrzyn zostanie przeprowadzona w 2024 roku.